

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
12/20	Ungdomsrådet	26.08.2020
	Ungdomsrådet	
38/20	Utval for helse og omsorg	09.09.2020
30/20	Oppvekstutvalet	10.09.2020
34/20	Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	24.08.2020
109/20	Kommunestyret	27.08.2020
116/20	Kommunestyret	24.09.2020

Ungdata 2020, rapport

Samandrag:

Undersøkinga Ungdata vart gjennomført i Herøy vinteren 2020 ved Ytre Herøy ungdomsskule, Stokksund skule og Møre barne- og ungdomsskule. UngData er ei undersøkinga basert på spørjeskjema, som gir eit breitt bilde av korleis ungdom har det og kva dei driv med på fritida. 320 ungdomsskuleelevar (88%) deltok.

Oppvekstutvalet 10.09.2020:

Behandling:

Kommunedirektøren si tilråding vart samrøystes vedteken.

OU- 30/20 Vedtak:

Kommunestyret tek saka til vitande.

Utval for helse og omsorg 09.09.2020:

Behandling:

Utval for helse og omsorg kom med slik felles uttale:

Utval for helse og omsorg tar ung-data kartlegginga til vitande, og ber om at det førebyggjande aspektet vert prioritert i budsjettarbeidet for 2021 og økonomiplan 2021-2024.

UHO- 38/20 Vedtak:

Utval for helse og omsorg tar ung-data kartlegginga til vitande, og ber om at det førebyggjande aspektet vert prioritert i budsjettarbeidet for 2021 og økonomiplan 2021-2024.

Kommunestyret 27.08.2020:

Behandling:

Bjørn-Halvor Prytz (Ap) kom med utsetjingsframlegg.
Utsetjingsframlegget vart samrøystes vedteke.

K- 109/20 Vedtak:

Saka vart utsatt.

Ungdomsrådet 26.08.2020:

Behandling:

Herøy ungdomsråd ønskjer å sjå nærare på ein del av tala når det nye rådet er på plass.

Saka vert utsett.

UNG- 12/20 Vedtak:

Saka vert utsett til neste møte.

Rådmannen si tilråding:

Kommunestyret tek saka til vitande.

Vedlegg:

Herøy 2020 - Nøkkeltalsrapport (ungdomsskulen)

Herøy 2020 - Trendrapport (ungdomsskulen)

Saksopplysningar:

Ungdata er eit verktøy basert på spørjeskjema. Velferdsforskningsinstituttet NOVA ved Høyskolen i Oslo og Akershus og sju regionale kompetansesenter innan rusfeltet (KoRus) står bak Ungdata.

Undersøkinga vert gjennomført i samarbeid med kommunen, som er ansvarleg for den praktiske gjennomføringa. Data frå alle kommunar vert samla i den nasjonale Ungdatabasen. Databasen inneheld svar frå meir enn 300.000 ungdomar som har delteke i Ungdata sidan den første undersøkinga vart gjennomført i 2010.

Helsedirektoratet finansierer Ungdata, som er eit gratis tilbod til alle kommunar i Noreg.

Gjennomføring av Ungdata ligg inne i Herøy kommune sin tverrfaglege plan «Alle barn og unge skal ha gode og trygge oppvekstvilkår». Undersøkinga skal gjennomførast kvart 3.år, som eit verktøy for informasjon i det førebyggjande arbeidet. Første gjennomføring var i 2014, deretter 2017 og no vinteren 2020.

Undersøkinga er anonym, og det er frivillig for ungdomane å delta. Alle foreldre vert informert om undersøkinga i forkant, og kan melde frå til skulen om dei ikkje ønskjer at barnet deira skal delta.

Intensjonen med Ungdata er å kartlegge korleis ungdom har det, og kva dei driv med på fritida. Undersøkinga omfattar tema knytta til familie, vennskap, skule, lokalmiljø, helse, vald og trakassering, regelbrot og deltaking i fritidsaktivitetar.

Resultata må tolkast lokalt, og kan vere med å seie noko om kva område kommunen bør satse på framover for å vidareutvikle oppvekstmiljøet.

Spørjeskjemaet som vert brukt, er tilpassa elevar på ungdomstrinn og vidaregåande opplæring. Det vert utarbeidd separate rapportar, som kommunane får tilsendt. Herøy vidaregåande skule deltok ikkje i 2020.

Nokre funn i rapportane.

Rapportane er svært omfattande og må studerast og analyserast av den enkelte fagavdeling og i eit tverrfagleg samarbeid framover. Resultata i Herøy er sett opp slik at ein kan samanlikne med tidlegare resultat (2014 og 2017), samt med landet. Ein kan også få rapportar der ein kan samanlikne med andre kategoriar kommunar, som små kommunar (under 10.000) mellomstore (10-50.000) og store (over 50.000)

Det er svært mange spørsmål/funn i undersøkinga. I saksframstillinga vel vi i hovudsak å sjå på funna i Trendrapporten som viser utviklinga i Herøy sidan 2014, samt noko utdjuping frå Nøkkeltalsrapporten.

Dei fleste ungdommar i Herøy er godt nøgde med livet sitt. I dette ligg kjenslemessige aspekt, men også oppleving av meistring og det å kjenne seg nyttig.

Ikkje alle er nøgde med lokalmiljøet. Berre 70% av ungdomsskuleelevane svarar positivt på dette, og prosenten går ned til eldre dei blir. Berre 56% av jentene på 10.trinn er nøgde med lokalmiljøet. Men dette er likevel ikkje lavare enn snittet for landet. Det er likevel verdt å merke seg at berre 40% av ungdomane svarar ja på at dei kan tenkje seg å bu i kommunen når dei blir vaksne. Dette er ein nedgang frå 46% i 2017.

Men samtidig synest ein stor del av ungdomane at kulturtilbodet (idrett, fritidsklubb etc) er veldig bra, og tala for slike faktorar er vesentleg høgare enn for landet elles.

Ungdom brukar stadig meir tid til skjermaktivitetar. 76% av ungdomane brukar meir enn 3 timar pr dag framfor ein skjerm, utanom skuletid. Dette er ein auke frå 56% i 2014 og 69% i 2017. Samanlikna med tal for Noreg, brukar vesentleg fleire ungdomar i Herøy meir enn 4 timar pr dag på skjermaktivitetar.

Det er ei positiv utvikling når det gjeld vald og trakassering. I følgje KoRus sine analyser av tala, er det vesentleg mindre av dette i Herøy enn snittet for landet. Faktorane som inngår i analysen omfattar plaging, trugsmål og utestenging - fysisk og på nett.

Dei fleste (89%) likar seg godt på skulen. Dei opplever seg inkludert og at lærarane bryr seg om dei. Samtidig er der ein stor del som kjeder seg på skulen og nokre som også gruer seg til å gå på skulen.

Venner er viktige både på skule og fritid, og 98% svarar at dei har nokon å vere saman med i friminutta på skulen, og 92% har minst èin fortruleg ven. Ein ser ei endring på kva som er viktig for å oppnå status i vennemiljøet. Å vere god på skulen, å vere flink i idrett og å sjå bra ut har fått lavare status, medan å drikke seg full har fått auka status. Denne trenden ser ein igjen i andre deler av undersøkinga, der fleire svarar at dei har drukke så mykje at dei har kjent seg rusa. Det er også fleire som har brukt hasj eller marihuana - og endå fleire som har fått tilbod om dette. Tala er ikkje store, men trenden viser auke.

Dei fleste er fornøgde med eiga helse (68%), omtrent som i 2014 og 2017. Det er lite endring i dei fleste helse-relaterte tal frå 2017. Det er fortsatt mange ungdomar som kjenner på at dei slit og er triste, slik vi såg i 2017. Vi ser ei negativ utvikling i faktorane som måler bekymring, redsel, angst, nervøsitet og indre uro, der fleire melder at dei kjenner på dette.

Vurdering og konklusjon:

Ungdata er eitt av fleire verktøy som gir oss informasjon om status i oppvekstmiljøet. Vi har også andre både kvantitative og kvalitative verktøy som vi må nytte når vi skal oppsummere status som grunnlag for strategiar og tiltak. I tillegg er kontakt og dialog med ungdomane sjølve svært viktig, både for å avklare status og å finne gode tiltak for positiv utvikling.

Resultata frå Ungdata vil bli brukt vidare både i den enkelte fagavdeling og i det tverrfaglege arbeidet, med analyse og vurdering av årsaker og tiltak. I dette arbeidet vil den rapporten som vert kalla Trendrapport Herøy 2020 vere særleg nyttig.

Trond Arne Aglen
Rådmann

Sølvi Lillebø Remøy
Kommunalsjef